

HET NEW FOREST-MODEL, EEN PERSPECTIEF VOOR DE VELUWE?

Berg, M. H. van den 1988

L.U.W. Vakgroep Boshuishoudkunde Wageningen

In 1986 kwam er een boek uit van Van der Lans en Poortinga, getiteld: "Natuurbos in Nederland, een uitdaging". Dit boek was aanleiding tot een beleidsonderzoek waarvan de scriptie het uiteindelijke resultaat is. Onderzocht werd de mogelijkheid van een meer natuurlijke ontwikkeling van de Veluwe via het New Forestmodel. Een eerste aanzet tot dit model werd gegeven in het boek van der Lans en Poortinga. Hierin was het New Forestmodel een van de natuurontwikkelingsscenario's. In het boek werd vrij summier ingegaan op de situatie in het New Forest. Daar de schrijfster van de scriptie in 1986 in het New Forest stage heeft gelopen, werd in overleg met de vakgroep boshuishoudkunde van de LUW besloten tot een onderzoek.

In het onderzoek wordt eerst het New Forest beschreven, waaruit vervolgens het New Forestmodel is gedestilleerd. Het New Forest is een gebied in Zuid-Engeland van ongeveer 40.000 ha. Al vanaf de elfde eeuw is daar sprake van een in grote lijnen ongewijzigd beheerssysteem, het commoning systeem. Het New Forest is vrijwel volledig staats eigendom, maar de staat verleent rechten, aan personen (commoners) die in het New Forest een bepaald aantal hectare grond gepacht of in bezit hebben. Een van die zogenaamde common rights is het begrazingsrecht in daarvoor aangewezen gebieden, het open forest. Dit recht is van toepassing op de commoning animals, grotendeels bestaande uit New Forestpony's, maar ook rundvee, varkens en ezels. Vooral het gebruik van het begrazingsrecht heeft geresulteerd in een zeer specifiek landschap met afwisselend open en gesloten gedeeltes en verschillende vegetatietypes.

Na het verleden, heden en toekomst van het New Forest onder de loep te hebben genomen, is een vergelijkbaar onderzoek naar de Veluwe gestart. Van de Veluwe is de geschiedenis evenals het heden bekeken. Uiteindelijk zijn de resultaten van het onderzoek naar het New Forest en de Veluwe naast elkaar gelegd, zijn er overeenkomsten gesignaleerd en verschillen aangegeven. Daaruit blijkt dat de verschillen tussen het New Forest en de Veluwe van dien aard zijn dat een strikte toepassing van het New Forestmodel op de Veluwe niet mogelijk is.

Wanneer men echter in het New Forestmodel niet de nadruk legt op begrazing, zoals in eerste instantie is gedaan, maar het model beschouwt als een systeem, een geheel, waarin commoners gezamenlijk een beleid en daaruit voortvloeiend beheer voeren dan zijn er wel handzame aspecten voor de Veluwe uit te halen. De Veluwe is namelijk wat

betreft eigendom erg versnipperd, dit in tegenstelling tot het New Forest dat vrijwel volledig staats eigendom is. Een goed streven zou zijn alle eigenaren van de Veluwe op een lijn te krijgen om met hen te trachten een eeuwenlang beleid te verwezenlijken. Deze benadering sluit evenwel goed aan bij de bestaande plannen voor de Veluwe in het kader van het Nationaal Landschap de Veluwe. De provincie Gelderland speelt hierin een belangrijke rol en zou die volgens het onderzoek ook moeten blijven spelen. Voorwaarde voor het slagen van een dergelijk beleid is de medewerking van alle eigenaren.

R. v. d. Z.

Vervolg van pagina 234

Literatuur

- Boven, B. van & L. B. Tänzer. 1987. Kostprijberekeningen van enkele houtsoorten, methode, uitkomsten en gebruik. Landbouw Economisch Instituut. Onderzoeksverslag 30.
- Brännlund, R., M. Göransson and K. G. Löfgren, 1985. The effects on short-run supply of wood from subsidized regeneration measures: an econometric analysis. Canadian Journal of Forest Research 15: 941-948.
- Eppenga, R. 1987. De verwerking van de handel in populierenhout in Nederland (1986). Stichting Bos en Hout. Wageningen.
- Gerritse, A. J. 1989. Een model voor de Nederlandse bos-, hout- en papiersector (NEHOPA), kwantitatieve verkenning en modelontwikkeling. Instituut voor Bosbouw en Groenbeheer. Wageningen. Rapport 564 (in prep.).
- Gerritse, A. J. & P. J. W. Hinssen. 1988. Het meerjarenplan bosbouw. Economisch Statistische Berichten (73), nr. 3683. pp. 1117-1119.
- Klein, J. P. G. de & A. M. Filius. 1987. Investeringsanalyse van de teelt van populier. Nederlands Bosbouw Tijdschrift (59) nr. 9/10. pp. 301-308.
- Normenboek Terreinbeheer. 1988. Staatsbosbeheer, afdeling Bedrijfsvoering, Utrecht.
- Nota perspectief populierenteelt deel I en II. 1988. Perspectief van de ad-hoc werkgroep "Perspectief Populierenteelt" van de Nationale Populiere Commissie.